

POLITIEK MANIFEST NEDERLAND LOKAAL

Nederland is ooit ontstaan omdat Friezen en Hollanders, Zeeuwen en Brabanders en alle andere inwoners stap voor stap het *nut van samenwerking* ontdekt en ontwikkeld hebben. Als iets ons in de geschiedenis echt op de kaart gezet heeft, ons heeft geholpen als een clubje van nog steeds maar 16 miljoen mensen een grote economie en een naar verhouding invloedrijk land te worden, is het dat geweest.

En dat succes is er nog steeds! De *echte* reden dat ons land het naar verhouding beter doet dan anderen, zowel economisch als sociaal, ligt volgens ons nog steeds in de successen die *aan de basis* geboekt worden. De echte fundamenten en drijvende krachten liggen niet in het 'politieke centrum', maar in de verschillende gebieden die over het hele land verspreid enorme internationale successen boeken: havens, tuinbouw, technologische en biologische kenniscentra, ze zijn allemaal opgebouwd uit honderden kleinere en grotere bedrijven die elkaar onderling versterken. Net zoals het succes van leefbare buurten en wijken altijd gebaseerd is op het bestaan van de vele grote en kleine netwerken en samenwerkingsverbanden van wijk- en buurtbewoners. En als die netwerken er niet zijn krijg je de leefbaarheid niet terug, hoeveel agenten of welzijnswerkers je ook inzet. De les daaruit is duidelijk, de *kracht van onze samenleving ligt aan en in de basis*.

Het is in de afgelopen jaren pijnlijk duidelijk geworden dat de centrale overheid in haar pogingen om onze samenleving *wel* centraal te regisseren en te controleren meer kwaad dan goed heeft gedaan. Er zijn miljarden verspild aan verliesgevende projecten zoals de Betuwelijn en HSL en aan falende landelijke ICT-systemen bij de belastingdienst, politie, enzovoort. Bureaucratie en steeds grootschaliger organisaties hebben de mensen voor de klas en aan het bed niet geholpen bij het lesgeven en het zorgen, eerder integendeel.

Dat heeft geleid tot *kloven in de samenleving*, tot allerlei bizarre tegenstellingen tussen mensen die bij wijze van spreken bij elkaar om de hoek wonen.....maar elkaar buiten de deur in allerlei 'functies' bijna verplicht moeten tegenwerken. Volgens Nederland Lokaal gaat dat dieper dan de vaak genoemde kloof tussen burger en politici, het gaat om een groeiend wantrouwen van burgers ten opzichte van de *instituties* die er voor hen zouden moeten zijn....maar er eerder voor zichzelf lijken te zijn, zichzelf in stand houden met geld dat ze uit het Haagse centrum krijgen.

In aansluiting daarbij hebben de afdelingen van de landelijke politieke partijen, die vaak met een heel kleine groep leden de lokale politiek beheersen, ook op gemeentelijk niveau jarenlang alles 'centralistisch' bestuurd en geregeld. En elke inwoner van een gemeente kan dan ook probleemloos een industrieterrein, winkelcentrum of stadhuis noemen waar heel veel gemeenschapsgeld aan is of wordt verspild.. Burgers die in hun eigen straten en wijken letterlijk maanden en soms jaren moeten wachten totdat er ergens in ambtelijke of politieke kringen een besluit is genomen over iets heel simpels.....of iets heel dringend rond hun veiligheid. Of omgekeerd, inwoners die ineens om 5 voor 12 nog mogen 'inspreken' op plannen die al in hun gemeentehuis tot het laatste tegeltje zijn gecontracteerd. Feit is dat er al tientallen jaren *geen gebruik meer gemaakt wordt van de kennis en ervaring van de burgers zelf*.

Omdat die – in meerderheid goed opgeleide, betrokken en bewuste! – inwoners daar steeds vaker stuk op liepen, zijn er in de afgelopen jaren in alle gemeenten duizenden initiatieven van onderop, van inwoners zelf geweest. Soms om de dingen die het gemeentehuis voor hen had besloten tegen te houden, heel vaak ook om zelf de oplossing voor allerlei problemen ter hand te nemen.

Het resultaat daarvan is dat elke Nederlandse gemeenten tientallen *bewonersinitiatieven* kreeg. Sommige gemeenten maakten daar goed gebruik van en er zijn dan ook al heel veel succesverhalen over inwoners die zelf zaken als groenvoorzieningen of zelfs veiligheid deels in eigen beheer genomen hebben.....en dat beter doen dan welke overheidsdienst dan ook. Maar jammer genoeg waren dat de uitzonderingen, de grote meerderheid van de actieve inwoners stuitte op de al genoemde overheidsbureaucratie of op de starheid van al genomen politieke besluiten.

En dat is precies de reden dat intussen in vrijwel elke gemeente van Nederland een of meer moderne lokale partijen actief zijn geworden....en dat er van deze meer dan 600 (!) partijen er intussen vele tientallen het vertrouwen van burgers gekregen hebben. Vaak massaal, met een kwart tot een derde van het aantal stemmen. Meer dan een op de vier stemmen bij gemeenteraadsverkiezingen gaat intussen naar een lokale partij...en een groot aantal van deze nieuwe partijen neemt intussen ook deel aan het lokale bestuur. Waarbij ze hun wortels niet verwaarlozen en actief samenwerken met de inwoners van hun gemeenten volgens een model dat we participatiedemocratie noemen. Democratie die niet is gebaseerd op het één keer in de zoveel jaar stemmen, maar op het *meedoen met het besturen van je eigen omgeving, eigen gemeenten...en dus ook uiteindelijk je eigen land.*

Nederland Lokaal ziet zichzelf als de 'landelijke exponent' van deze steeds groter wordende beweging die *terug naar de basis* gaat, gebaseerd is op de samenwerking tussen mensen onderling. Volgens Nederland Lokaal bewijzen de meer dan 600 lokale partijen die in de afgelopen jaren zijn ontstaan dat we de democratie echt opnieuw uit kunnen vinden. Maar dan de *echte* democratie, niet de institutionele variant met partijen die één keer in de vier jaar beloften doen waarvan ze zelf al weten dat ze die niet waar kunnen maken.

Nederland Lokaal, als bundeling van de mensen die in de afgelopen jaren de problemen op lokaal niveau hebben aangepakt, wil daarom met dit manifest pleiten voor een *nieuwe visie op, maar vooral een andere praktijk van politiek en bestuur*. Het eerste wat onze lokale politici doen is aan de inwoners zelf vragen *waar ze hen als politiek mee van dienst kunnen zijn*, op welke manier ze kunnen helpen met het realiseren van hun doelen en het bestrijden van hun problemen: **politieke macht is niet dat we willen 'hebben', maar dat wat we juist willen 'doorgeven' (of eigenlijk 'teruggeven')**.

En dat is ook het perspectief waarmee Nederland Lokaal een tegenhanger wil zijn voor 'Den Haag Centraal'. Naar onze mening kun je immers pas iemand serieus aanspreken om zijn of haar verantwoordelijkheid te nemen als je die verantwoordelijkheid ook geeft. De essentie van onze politiek, die we niet voor niets participatiedemocratie noemen is dat we vertrouwen in burgers zelf hebben, vertrouwen in hun kennis en capaciteiten, maar vooral ook vertrouwen in hun vermogen om door samenwerking lastige problemen en tegenstellingen op te lossen. Zoals ze dat al honderden jaren met succes gedaan hebben.....

Nederland Lokaal, 18 november 2011